

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
DIPLOMA ENGINEERING – SEMESTER – III • EXAMINATION – 2018

Subject Code: 3330901
Subject Name: AC CIRCUITS
Time: 02:30 PM to 05:00 PM

Date: 09-05-2019

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of programmable & Communication aids are strictly prohibited.
5. Use of only simple calculator is permitted in Mathematics.
6. English version is authentic.

- Q.1** Answer any seven out of ten. દશમાંથી કોઈપણ સાતના જવાબ આપો. **14**
1. Write four different equations of alternation voltage.
૧. અલ્ટરનેટીંગ વોલ્ટેજ ના ચાર અલગ અલગ સુત્રો લખો.
 2. Define (i) cycle (ii) time period
૨. વ્યાખ્યાઈત કરો (i) આવર્તન અને (ii) આવર્તન કાળ
 3. Draw waveform and vector diagram of R – L series AC circuit.
૩. R – L સિરીઝ એસી સર્કિટ ના વેવફોર્મ અને વેક્ટર ડાયાગ્રામ દોરો.
 4. Convert in polar form (i) $11 + j 23$ (ii) $B = 6 - j 13$
૪. પોલર ફોર્મ માં ફેરવો (i) $11 + j 23$ (ii) $B = 6 - j 13$
 5. Convert in rectangle form (i) $25 \angle 115^\circ$ (ii) $5 \angle 240^\circ$
૫. રેક્ટેંગલ ફોર્મ માં ફેરવો (i) $25 \angle 115^\circ$ (ii) $5 \angle 240^\circ$
 6. If $A = 11 + j 23$ and $B = 6 - j 13$, then find A / B .
૬. જો $A = 11 + j 23$ અને $B = 6 - j 13$ હોય તો A / B શોધો.
 7. If $A = 25 \angle 115^\circ$ and $B = 5 \angle 240^\circ$, then find $A - B$.
૭. જો $A = 25 \angle 115^\circ$ અને $B = 5 \angle 240^\circ$ હોય તો $A - B$.
 8. Define phase sequence.
૮. વ્યાખ્યાઈત કરો ફેઝ સિક્વંસ
 9. Define (i) Active Power and (ii) Reactive Power.
૯. વ્યાખ્યાઈત કરો (i) એક્ટીવ પાવર (ii) રીએક્ટીવ પાવર
 10. What is Current Magnification?
૧૦. કરંટ મેગ્નીફિકેશન એટલે શું?
- Q.2** (a) Derive the equation of alternating induced emf. **03**
પ્રશ્ન. ૨ (અ) ઉત્પન્ન થયેલ ઓલ્ટરનેટીંગ ઈ. એમ. એફ. નું સુત્ર તારવો. **૦૩**
- OR
- (a) Compare AC system and DC system. **03**
(અ) એ. સી. અને ડી. સી. પદ્ધતિ ની સરખામણી કરો. **૦૩**
- (b) Derive the equation $I_{rms} = I_m / \sqrt{2}$ for alternating sinusoidal current. **03**
(બ) ઓલ્ટરનેટીંગ સાયનુસોઈડલ કરંટ માટે $I_{rms} = I_m / \sqrt{2}$ સુત્ર તારવો. **૦૩**
- OR
- (b) Prove that current in purely Inductive circuit lags the voltage by 90° when AC supply applied to it. **03**

- (બ) સાબિત કરો કે શુદ્ધ ઈનડક્ટીવ સર્કીટ ને એસી સપ્લાય આપવામાં આવે ત્યારે કરંટ વોલ્ટેજ કરતા 90° પાછળ હોય છે. 03
- (c) An alternating current is given by $i = 10 \sin 314t$. find (i) maximum value (ii) frequency (iii) time when current reach at - 8 A first time. 04
- (ક) જો ઓલ્ટરનેટીંગ કરંટ ને $i = 10 \sin 314t$ દ્વારા દર્શાવવામાં આવે તો (i) મહત્તમ ક્રીમત (ii) આવૃત્તિ (iii) અને કરંટ ને પ્રથમ વાર - 8 A પર પહોંચતા લાગતો સમય શોધો. 04

OR

- (c) If $i_1 = 10 \sin (\omega t - \pi / 6)$ and $i_2 = 15 \sin (\omega t + 2\pi / 3)$, then find $i_1 - i_2$. 04
- (ક) જો $i_1 = 10 \sin (\omega t - \pi / 6)$ અને $i_2 = 15 \sin (\omega t + 2\pi / 3)$, હોય તો $i_1 - i_2$ શોધો. 04
- (d) Explain Resonance frequency. Derive the equation of resonance frequency in R - L - C series AC circuit. 04
- (ડ) અનુનાદ આવૃત્તિ સમજાવો. R - L - C શ્રેણી એસી પરિપથ માટે અનુનાદ આવૃત્તિ નું સુત્ર તારવો. 04

OR

- (d) If Henry is the unit of Inductance L and Farad is the unit of capacitance C then prove that Hz is the unit of resonance frequency. 04
- (ડ) જો હેરી (H) ઈન્ડક્ટન્સ L નો એકમ હોય અને ફેરાડ (F) કેપેસિટન્સ C નો એકમ હોય તો સાબિત કરો કે Hz અનુનાદ આવૃત્તિ નો એકમ થાય. 04

Q.3

- (a) Draw voltage triangle, Impedance triangle and power triangle for R - C series AC circuit. 03

પ્રશ્ન. 3

- (અ) R - C શ્રેણી એસી પરિપથ માટે વોલ્ટેજ ત્રિકોણ, ઈમ્પેડન્સ ત્રિકોણ અને પાવર ત્રિકોણ દોરો. 03

OR

- (a) Derive the equation of current for R - L - C series AC circuit. 03
- (અ) R - L - C શ્રેણી એસી પરિપથ માટે કરંટ નું સુત્ર તારવો. 03
- (b) Define and explain Q factor of Series Resonance Circuit. 03
- (બ) શ્રેણી અનુનાદ પરિપથ માટે Q ફેક્ટર વ્યાખ્યાઈત કરો અને સમજાવો. 03

OR

- (b) What will be the effect on the value of (i) current (ii) power factor (iii) Impedance (iv) Net reactance (v) Reactive power and (vi) Apparent power at the time of resonance in R - L - C series AC circuit? 03
- (બ) અનુનાદ નું R - L - C શ્રેણી એસી પરિપથ માં (i) કરંટ (ii) પાવર ફેક્ટર (iii) ઈમ્પેડન્સ (iv) નેટ રીએક્ટન્સ (v) રીએક્ટીવ પાવર અને (vi) એપરેન્ટ પાવર ના મુલ્ય પર શુ અસર થાય છે? 03
- (c) In a given R - L series AC circuit, $R = 3.5 \Omega$ and $L = 0.1 \text{ H}$. Find (i) the current through circuit and (ii) power factor if a 220 V, 50 Hz voltage is applied across the circuit. 04

- (ક) આપેલ R - L શ્રેણી એસી પરિપથ માં, $R = 3.5 \Omega$ અને $L = 0.1 \text{ H}$ હોય તો, (i) પરિપથ નો પ્રવાહ અને (ii) પાવર ફેક્ટર શોધો. પરિપથ ને 220 V, 50 Hz નો સપ્લાય આપવામાં આવે છે. 04

OR

- (c) Two Impedance $Z_1 = (11 + j 23) \Omega$ and $Z_2 = (6 - j 13) \Omega$ are connected in series with 230 V, 50 Hz AC supply. Calculate current and power factor of whole circuit. 04
- (ક) બે ઈમ્પેડન્સ $Z_1 = (11 + j 23) \Omega$ અને $Z_2 = (6 - j 13) \Omega$ શ્રેણી માં જોડી 230 V, 50 Hz નો એસી સપ્લાય આપવામાં આવે છે. તો કરંટ અને સમગ્ર પરિપથ નો પાવર ફેક્ટર શોધો. 04
- (d) A 10Ω resistor, 50 mH inductor and 25 μF capacitor are connected in series with 200 V AC supply. Calculate resonance frequency and Q factor of circuit. 04
- (ડ) એક 10Ω નો અવરોધ, 50 mH નો ઈન્ડક્ટર અને 25 μF ના કેપેસિટર ને 200 V એસી સપ્લાય સાથે શ્રેણી માં જોડેલ છે. અનુનાદ આવૃત્તિ અને પરિપથ નો Q ફેક્ટર શોધો. 04

OR

- (d) Following reading were obtained from a practical of R – C series AC circuit **04**
 $V = 150, I = 2.5, P = 37.5 \text{ W}, f = 60 \text{ Hz}$
Calculate (i) Power factor (ii) Resistance of the circuit.
- (ડ) એક R – C શ્રેણી એસી પરિપથ ના પ્રયોગ માં નિચે મુજબ ના અવલોકનો નોંધવામાં આવ્યા છે. **૦૪**
 $V = 150, I = 2.5, P = 37.5 \text{ W}, f = 60 \text{ Hz}$
તો (i) પાવર ફેક્ટર (ii) પરિપથ નો અવરોધ શોધો.

- Q.4** (a) Explain the Vector method for the solution of parallel AC circuit. **03**
પ્રશ્ન. ૪ (અ) સમાંતર એસી પરિપથ ના ઉકેલ માટે ની વેક્ટર ની રીત સમજાવો. **૦૩**

OR

- (a) Define admittance and explain admittance method for the solution of parallel AC circuit. **03**
(અ) સમાંતર એસી પરિપથ ના ઉકેલ માટે ની એડમિટાન્સની રીત ની રીત સમજાવો. **૦૩**
- (b) Plot the graph of different parameters in Parallel AC circuit with reference to supply frequency. **04**
(બ) સમાંતર એસી પરિપથ ના અલગ અલગ પેરામીટરનો આલેખ આવૃત્તિ ના સાપેક્ષ માં દોરો **૦૪**

OR

- (b) Two Impedance $Z_1 = 11 + j 23$ and $Z_2 = 6 - j 13$ are connected in parallel with 230 V, 50 Hz AC supply. Calculate current and power factor of whole circuit. **04**
(બ) બે ઇમ્પેડેન્સ $Z_1 = 11 + j 23$ અને $Z_2 = 6 - j 13$ ને સમાંતર જોડી પરિપથ ને 230 V, 50 Hz નો એસી સપ્લાય આપવામાં આવે છે. તો સમગ્ર પરિપથ નો પ્રવાહ અને પાવર ફેક્ટર શોધો. **૦૪**
- (c) A coil having impedance of $(3 - j4) \Omega$ is connected in all the three phase of delta connected load. The load is connected with three phase 400 V, 50 Hz AC supply. Calculate line current, phase current and total power consumption. **07**
(ક) એક ડેલ્ટા કનેક્શન ત્રી ફેઝ લોડ ના ત્રણે ફેઝ માં $(3 - j4) \Omega$ ઇમ્પેડેન્સ ધરાવતી કોઈલ લગાવેલ છે. આ લોડ ને 400 V, 50 Hz એસી સપ્લાય સાથે જોડેલ છે. લાઈન કરંટ, ફેઝ કરંટ અને કુલ પાવર વ્યય શોધો. **૦૭**

- Q.5** (a) Derive the relationship between phase quantity and line quantity in three phase Delta connection. **04**
પ્રશ્ન. ૫ (અ) ત્રણ ફેઝ ડેલ્ટા કનેક્શન માં ફેઝ કોંટ્રીટી અને લાઈન કોંટ્રીટી વચ્ચે ના સંબંધ નું સુત્ર તારવો **૦૪**
- (b) Compare Series resonance and Parallel resonance. **04**
(બ) શ્રેણી અનુનાદ અને સમાંતર અનુનાદ સરખાવો. **૦૪**
- (c) Write advantages of three phase system over single phase system. **03**
(ક) એક ફેઝ સિસ્ટમ કરતા ત્રી ફેઝ સિસ્ટમ માં શું લાભો છે તે લખો. **૦૩**
- (d) Explain the disadvantages of low power factor. **03**
(ડ) ઓછા પાવર ફેક્ટર ના ગેરલાભ વર્ણવો. **૦૩**
